

MOTTO : „Criticul jubilativ are vocația adevărului și deopotrivă cultul metodei, propensiunea către sistem și apetența rigori”.

Teodor Pracsiu

S-a vorbit cu atita seriozitate, în ultima vreme, despre „muzica tinăără” și se mai vorbește încă, la fel de serios, despre „poezia tinăără”, încit ar trebui poate să ne cerem scuze că, în loc să vorbim și noi despre „critica tinăără”, n-avem altceva mai bun de făcut decit să ne întoarcem la „bătrina” proprietate a termenilor limbii române, care ne obligă la un titlu mult mai puțin epatant : cuvîntul tinerilor critici.

Sintem îndreptățiți să vorbim, în 1985, despre tinerii cronicari teatrali, ca despre o categorie distinctă a criticii noastre dramatice actuale ? Credem că da. Pentru că, așa cum în deceniul 7, mai exact în jurul anului 1965, s-a produs o afirmare masivă a criticilor teatrali ajuși astăzi la vîrsta deplinei maturități, în deceniul 9, în jurul anului 1985, asistăm la hotărîta afirmare a unei noi generații de critici teatrali. Faptul că nu cunoaștem încă numele ce se vor afirma în următorii cinci ani nu poate fi decit un argument în plus, cită vreme „plutonul” criticilor tineri dispune deja de un nucleu bine constituit și acreditat ca atare.

Pentru ca termenul „generație” să nu stîrnească nemulțumiri și discuții sterile, precizăm că l-am preferat aceloră de „promoție” sau de „val” critic, mai importantă decit data nașterii părindu-ni-se, în cazul „generațiilor culturale”, data debutului și perioada începutului afirmării profesionale, impregnată de particularități și tendințe specifice epocii.

Din tinăara generație a criticilor teatrali, afirmați în deceniul 9, fac parte deocamdată Patrel Bercea-

nu, Marian Popescu și Teodor Pracstu, Corina Șuteu și Alice Georgescu, Irina Coroiu și Ludmila Patlanjoglu, „lista” nefiind, evident, nici completă, nici definitivă și nici pe departe încheiată. Faptul că nici unul dintre ei nu lucrează încă în redacția unei reviste culturale nu-i împiedică să fie prezențe critice active în multe

CRONICA CRONICII TEATRALE

Cuvîntul tinerilor critici

dintre aceste reviste, inclusiv în mensualul de specialitate.

Absolvenți de teatrologie sau de filologie, buni cunoscători ai unor limbi străine de circulație, funcționind ca profesori, bibliotecari sau îndrumători culturali, redactori în cinematografe sau în presa județeană, dar exercitîndu-se și ca traducători, poeți și prozatori, ei sînt în primul rînd critici și cea mai bună dovadă o oferă cronicile teatrale, interviurile și studiile teoretice pe care le publică în reviste, cu o remarcabilă continuitate. Știm că nu le este deloc ușor să se achi-te exemplar de sarcinile profesionale ce le revin și să fie în același timp la curent cu tot ceea ce se întîmplă nou și interesant în mișcarea noastră teatrală, documentîndu-se totodată, la zi, asupra teatrului universal contemporan, asupra curentelor criticii literare contemporane, asupra literaturii dramatice românești și universale. Critica pe care o practică demonstrează însă această bogată și temeinică pregătire profesională, asigurînd discursului critic

eleveție spirituală, în contextul unei notabile strădanții de generalizare teoretică. Iar cînd solida pregătire teoretică se întîlnește cu un veritabil simț critic, cronicile nu întîrzie să se remarce prin pertinența observațiilor, dovînd citodată și tact, și maturitate de gîndire, și curaj al opiniilor.

Apreciînd incisivitatea, ironia și nervul cronicilor lui Patrel Berceanu, bogăția informației și anvergura teoretică din studiile lui Marian Popescu, seriozitatea profesională și judiciozitatea observațiilor lui Teodor Pracsiu, spiritul analitic și caracterul tranșant al judecății de valoare din cronicile Corinei Șuteu, sobrietatea tonului și obiectivitatea punctului de vedere exprimat cu claritate de Alice Georgescu, preganța formulărilor și sugestivitatea comentariului critic, ca și naturalitatea și fluența interviurilor Irinei Coroiu, în fine, discernămintul critic și propensiunea către valorile ideatice ale spectacolului, evidente în diversele investigații teatrale ale Ludmillei Patlanjoglu, nu vrem să facem, bineînțeles, nici un fel de ierarhizare valorică a tinerelor condeie critice, mulțumindu-ne să înregistrăm -- la rîndu-ne, poate cu obiectivitate -- prezența unor voci distincte, conferind momentului actual al criticii teatrale românești o stare de efervescență creatoare notabilă.

Mult mai bogat, mai divers, mai profund și mai dinamic decit am reușit a-l schița aici, demersul „jubilativ” al tinerilor critici teatrali de azi își asumă, în fapt, cu responsabilitate și curaj, cauza valorii teatrului românesc de mîine. Acestui demers se cuvine să-i acordăm așa-dar întreaiga importanță, urmărîndu-l totodată cu încredere și speranță.

MYOSOTIS